

Frisører og kræft

Johnni Hansen

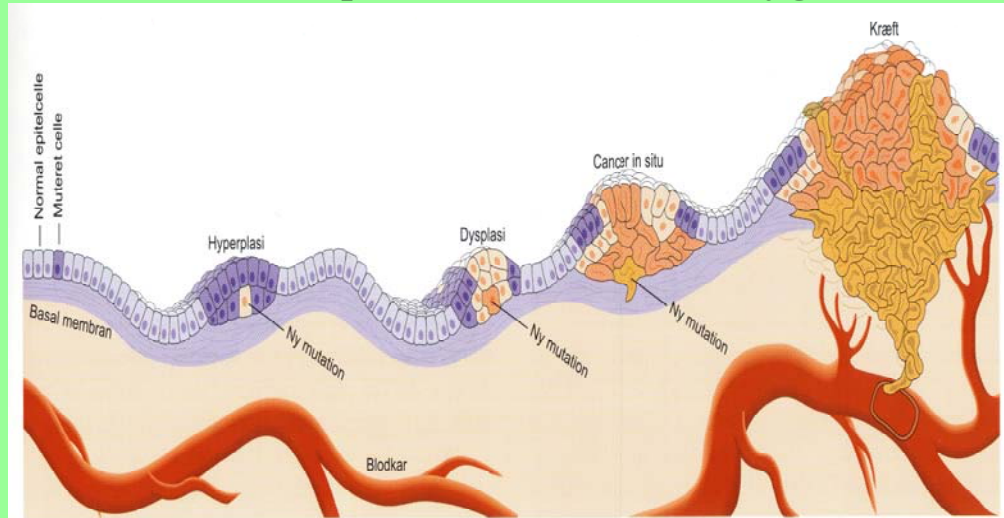
Institut for Epidemiologisk
Kræftforskning

Kræftens Bekæmpelse
www.cancer.dk

JH Marts 2007

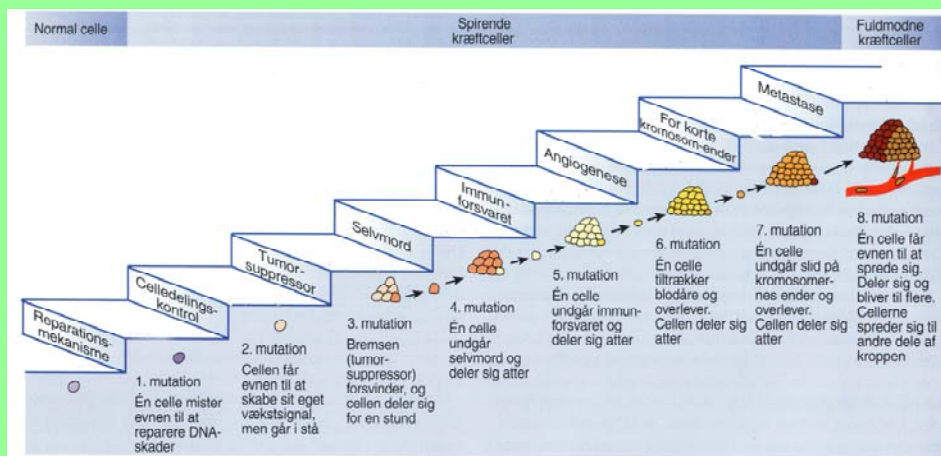
Fra skade på én celle til kræftsygdom

JH Marts 2007

Otte naturlige forhindringer fra "rask celle" til kræftcelle

JH Marts 2007

Kræft I Danmark (2007)

- Over 35.000 nye tilfælde om året
- En sygdom, der overvejende rammer ældre
- Ca. hver 3. rammes af kræft (livsforløb)
- Ca. 18.000 dødsfald om året p.g.a. kræft ("konstant")
- Ca. hver 4. dødsfald skyldes kræft
- Over 2/3 af al kræft opdages efter arbejdslivet

JH Marts 2007

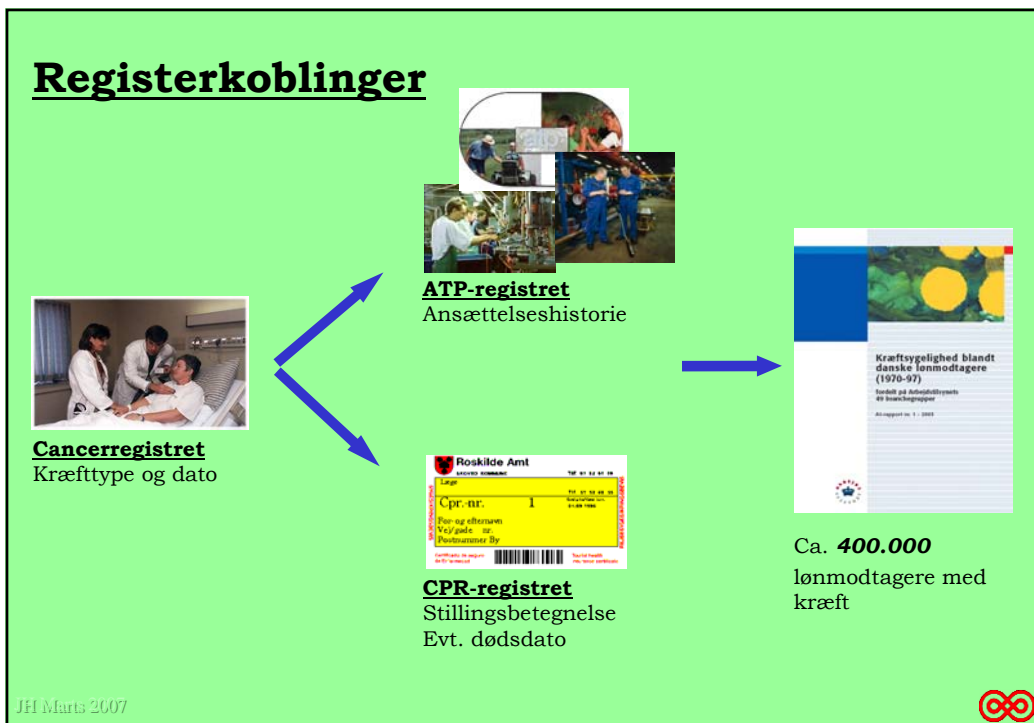

Baggrund og formål med kortlægningen

- Rapporten "Kræftsygelighed blandt danske lønmodtagere, 1970-97" (AT's 49 branchegrupper)
- Opdatere med kræfttilfælde til 1970-2003
- Specifikke brancher (n=342)
- Mere nuanceret billede af brancher:
 - Varighed af ansættelse
 - Ansættelsesperioder
 - Fødselsårgange
 - Udviklingstendenser

JH Marts 2007

Datakilder til branchekortlægning – i hovedtræk

	Kilde-registre		
	Cancer (1942)	CPR (1968)	ATP (1964)
CPR-nummer*	+	+	+
Firmanavn (SE-nr)			+
Branche			+
Ansættelsesstart og -ophør			+
Stillingsbetegnelse (socialgruppe)		+	
Vitalstatus		+	
Dødsdato		+	
CPR-nr. for børn		+	
Fødselssted		+	
Civilstand		+	
Kræftdiagnose	+		
Diagnosedato	+		

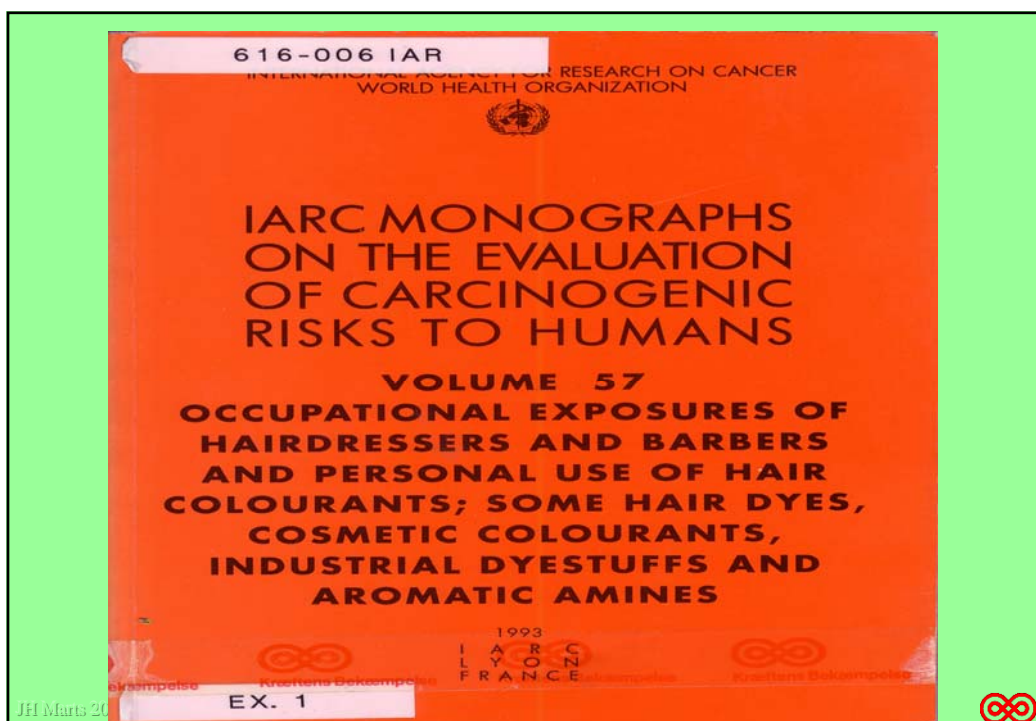
* Inklusive information om køn og fødselsdag

JH Marts 2007

Hvem er med i undersøgelsen ?

- Lønmodtagere med kræft (N=545.936):
 - Har fået kræft i perioden 1970-2003
 - Har ikke tidligere haft kræft
 - Født 1897-1980
 - Yngre end 85 år ved diagnosen
 - Har haft min. en ansættelse på over et halvt år, min. 10 år før kræftdiagnose

JH Marts 2007

JH Marts 20

Risiko for udvalgte kræftformer (I) blandt ansatte frisører

Kræftform	Mænd		Kvinder	
	Antal	RR	Antal	RR
Urinblære	20	0,6	16	1
Æggestokke	0	(-)	41	1,3
Non-hodgkin's lymfom	14	1,4	24	1,5
Lunge	32	0,5*	57	1

Antal = Antal frisører med kræft
RR = Justeret relativ risiko
* = statistisk signifikant (p<0.05)

JH Marts 2007

Risiko for blærekræft blandt frisører opgjort på varighed af ansættelse

Varighed af ansættelse	Mænd		Kvinder	
	Antal	RR	Antal	RR
Reference	-	1,0	-	1,0
½ - 2 år	4	0,4	4	0,5
2 - 5 år	5	1,0	5	1,7
5 - 10 år	6	0,7	2	0,9
10 år +	5	0,7	5	2,8

Reference = Andre lønmodtagere
RR = Justeret relativ risiko

JH Marts 2007

Risiko for udvalgte kræftformer (II) blandt ansatte frisører

Kræftform	Mænd		Kvinder	
	Antal	RR	Antal	RR
Bryst	1	1,6	301	1,3*
Livmoderhals		(-)	69	1,1
Livmoderkrop		(-)	27	1,2
Mødermærke	14	1,2	65	1,1
Øvrige hudtumorer	30	0,6*	162	1,3*
Bløddelssarkomer	7	2,9*	9	1,6

Antal = Antal frisører med kræft
 RR = Justeret relativ risiko
 * = statistisk signifikant (p<0.05)

JH Marts 2007

Kvindelige frisører og brystkræft

V ar i g h e d a f a n s æ t t e l s e	A n t a l	R R j
R e f e r e n c e	-	1,0
½ - 2 å r	126	1,2
2 - 5 å r	80	1,1
5 - 10 å r	50	1,5*
10 å r +	45	1,7*

Reference = Andre lønmodtagere
 RRj = Justeret relativ risiko
 * statistisk signifikant (p < 0.05)

JH Marts 2007

Risiko for brystkræft blandt kvindelige ansatte frisørvirer opgjort på periode for første ansættelse i branchen

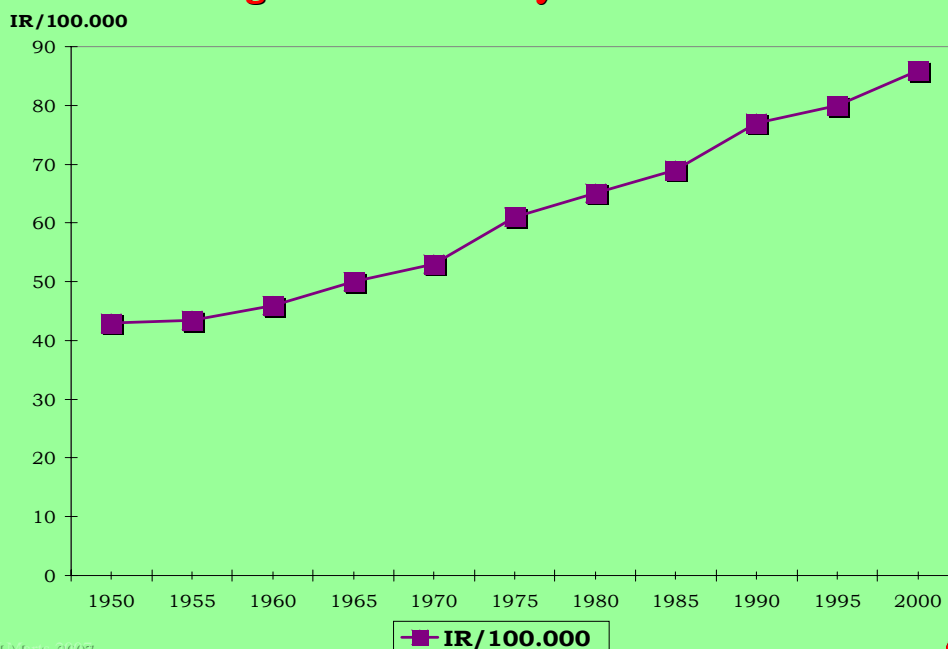
Første ansættelsesperiode	Antal	RRj	95% S.G.
Reference	-	1,0	
< 1965	93	1,5	(1,1-2,1)
1965 - 1969	89	1,3	(1,0-1,8)
1970 - 1984	94	0,9	(0,7-1,2)
1985 +	25	3,9	(1,6-9,7)

Reference = Andre lønmodtagere
 RRj = Justeret relativ risiko
 95% S.G. = 95% Sikkerhedsgrænser

JH Marts 2007

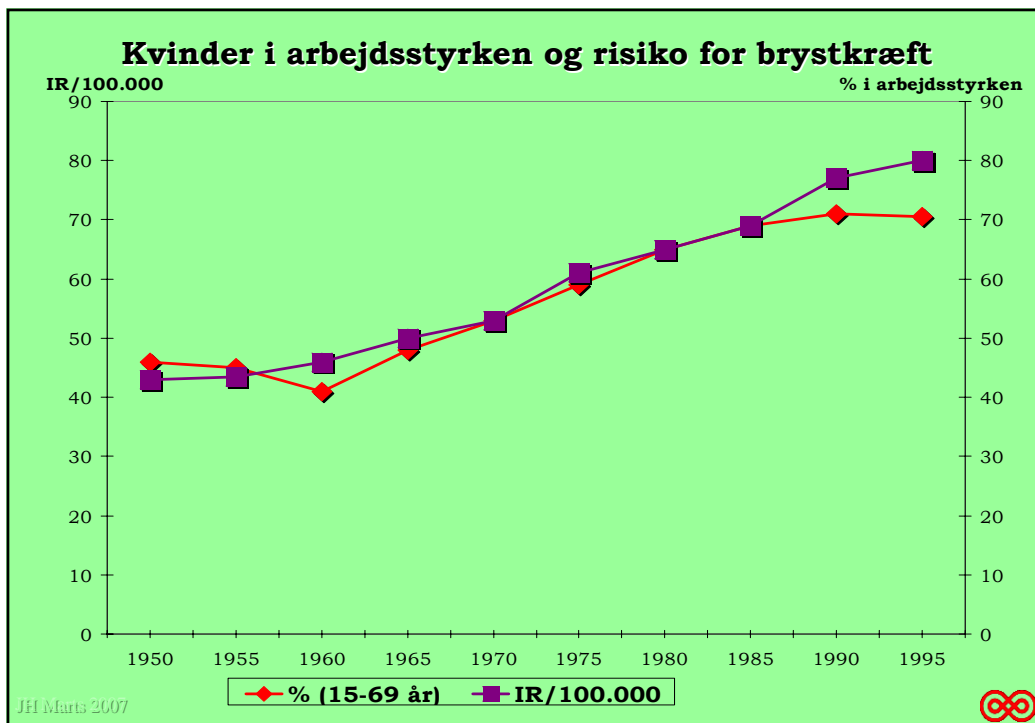

Udviklingen i risiko for brystkræft i Danmark

JH Marts 2007

Kendte risikofaktorer for brystkræft

- Reproduktion (østrogen)
 - Tidlig menstruation, sen overgangsalder
 - Ingen eller få børn
 - Børn i "sen" alder
- "Tilførte hormoner (østrogen)"
 - P-piller
 - Hormon substitutionsterapi
- Radioaktiv stråling
- Familiær brystkræft (arv)
- Lav fysisk aktivitet
- Alkohol

Frisører og kræft: Konklusion

- *Øget risiko for:*
 - *Brystkræft* på 30 % (kvinder)
 - Risikoen vokser med ancienniteten (70 % ved > 10år)
 - *Hudkræft* på 30 % (kvinder)
 - *Lymfekræft (NHL)* på 50 %
 - *Kræft i æggestokke* på 30 %
 - *Bløddelssarkomer* på 200 %

Årsagerne kendes ikke !

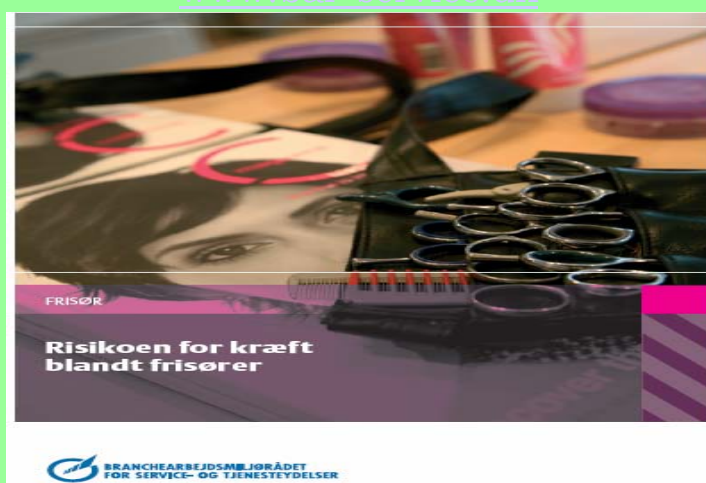
- *Ingen øget risiko for:*
 - *Blærekræft*
 - *Lungekræft*

JH Marts 2007

Læs mere:

www.cancer.dk
www.bar-service.dk

JH Marts 2007

Relativ risiko for udvalgte kræftformer blandt ansatte i frisørvirksomhed

Kræftform	Mænd				Kvinder			
	Antal	RR	RRj	95% S.G.	Antal	RR	RRj	95% S.G.
Lunge	32	0,6 -	0,5	(0,3-0,8)	57	1	1	(0,7-1,4)
Bryst	1	1,6	1,6	(0,2-11,6)	301	1,3 +	1,3	(1,1-1,5)
Livmoderhals	0		(-)		69	1,1	1,1	(0,7-1,5)
Livmoderkrop	0		(-)		27	1,2	1,2	(0,7-2,2)
Livmoder, uspecificeret	0		(-)		4	3,4 +	3,2	(1,1-8,9)
Æggestokke	0		(-)		41	1,3	1,3	(0,8-2,1)
Urinblære	20	0,7	0,6	(0,4-1,1)	16	1,1	1	(0,6-1,9)
Mødemærke (melanom)	14	1,3	1,2	(0,6-2,5)	65	1,2	1,1	(0,8-1,6)
Øvrige hudtumorer	30	0,6 -	0,6	(0,4-0,9)	162	1,3 +	1,3	(1,0-1,6)
Non-hodgkin's lymfom	14	1,4	1,4	(0,7-2,9)	24	1,4	1,5	(0,9-2,4)
Leukæmi	4	0,5	0,5	(0,2-1,5)	12	1,1	1,2	(0,6-2,3)
Bløddelssarkomer	7	3 +	2,9	(1,2-7,1)	9	1,4	1,6	(0,8-3,3)

JH Marts 2007